

Resolució Davant l'emergència lingüística, passem a l'acció!

La situació actual del català no és pas afavorida. En els últims quinze anys, el seu ús social i la seva presència a la vida pública han disminuït a passes agegantades. Les dades així ho demostren: només un 32% de les catalanes i catalans fan servir la llengua catalana en l'àmbit social¹ i només un 31% de les persones residents a Catalunya té el català com llengua inicial² i en els últims quinze anys ha perdut més de mig milió de parlants habituals³. La realitat és que, del franquisme ençà, l'Estat només ha deixat despenalitzat l'ús del català, però la nostra llengua no està ni esmentada a la Constitució.

En els espais propis dels infants i joves aquest retrocés de la llengua catalana és molt més greu i evident. Per una banda, els mitjans audiovisuals declinen fer una aposta seriosa per generar continguts infantils en català, mentre que a l'espai digital la presència del català és escassa. Per una altra banda, les autoritats judicials no paren d'atacar la presència del català a l'educació formal reduint les hores lectives que es fan en llengua catalana alhora que no són pocs els docents que canvien la llengua a les seves classes. Aquestes accions (o inaccions) no són només perjudicials per a la preservació de l'ús social del català, també suposen vulneracions directes dels articles 29 - que garanteix el dret a l'educació de l'infant en la seva llengua - i 30 - que reconeix el dret a poder gaudir lliurement de la seva pròpia cultura i llengua - de la Convenció Universal dels Drets de la Infància.

La prova més evident d'aquesta tendència es veu sobretot entre el jovent, perquè només el 14,6% de les converses a l'hora del pati en instituts de zones urbanes de Catalunya són en català. Aquest fenomen no es limita estrictament a l'àrea metropolitana, sinó que s'estén arreu del país, cosa que implica una pèrdua de capital simbòlic: el català ja es percep com una llengua de segon nivell. A les escoles, per exemple, el 24,3% de l'alumnat de primària i secundària parlen en castellà al pati malgrat que el professorat es dirigeixi a elles i ells en

¹ Extret de la "Emergència lingüística. T'imagines que la llengua desapareix?" (2020) de Plataforma per la Llengua. (<https://www.emergencialinguistica.cat/>)

² Extret de *Estudi sociolingüístic de patis d'escoles i instituts de zones urbanes de Catalunya* (2019) de Plataforma per la Llengua. (https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/estudi-socilinguistic-patis-web-ok_1630936308.pdf)

³ Extret de "El català, en emergència lingüística: "si no s'actua s'extingirà"" (2020) de Plataforma per la Llengua. (<https://www.plataforma-llengua.cat/que-fem/noticies/4851/el-catala-en-emergencia-linguistica-si-no-sactua-sextingira>)

català en el 79,5% de casos⁴. Aquest fet és especialment alarmant perquè la generació que suposarà el futur de la llengua és la que l'abandona més aviat.

Des d'Esplais Catalans, en tant que moviment d'educació popular arrelat al territori, creiem que tenim el deure de fer-nos responsables de la promoció i preservació de la llengua catalana. Com a associació que busca la transformació social i la creació d'espais inclusius, també assumim l'herència dels moviments veïnals dels anys vuitanta nascuts al Baix Besòs - i que ràpidament es van traslladar a altres punts del cinturó roig- que lluitaven per una educació en català per a tothom i reivindiquem el català com a eina de cohesió social, generadora d'espais de trobada entre membres dels diferents pobles que amb el seu pas pel territori han construït la història i la cultura que ens aplega com a país. Alhora, com a moviment que basa el seu projecte pedagògic en els drets dels infants, no podem romandre passius davant de la vulneració de drets lingüístics que els infants i joves estan vivint actualment.

És per això que és necessari un canvi de rumb en les polítiques del conjunt de les administracions públiques, un canvi del paisatge lingüístic, sobre tot el digital i un canvi d'actitud lingüística dels catalanoparlants.

Per tots aquests motius, des de Esplais Catalans no volem seguir veient la situació crítica en què es troba la nostra llengua, i volem ser participants d'aquest canvi, assumint la nostra part de responsabilitat en la qüestió, ens comprometem a:

- Adherir-nos a la campanya "No t'excusis" impulsada per Plataforma per la Llengua.
- Reconèixer el català com una eina de cohesió social
- Promoure l'ús del català a tots els espais d'Esplac, incloent-hi documents, activitats, comunicació, formació, etc.
- Garantir els drets lingüístics de les nostres infants i joves i esdevenir un referent en català per elles.
- Treballar amb la resta d'associacions d'educació en el lleure per tal de trobar estratègies comunes en defensa de l'ús de la llengua.

⁴ Extret de *Estudi sociolingüístic de patis d'escoles i instituts de zones urbanes de Catalunya (2019)* de Plataforma per la Llengua.

(https://www.plataforma-llengua.cat/media/upload/pdf/estudi-socilinguistic-patis-web-ok_1630936308.pdf)